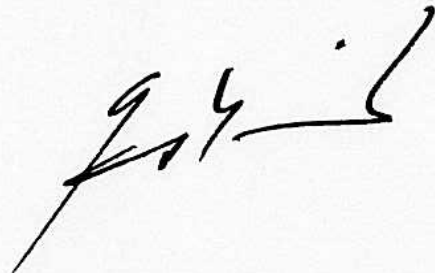

Číslo: 2469-2010-BA

ROZHODNUTIE
prezidenta Slovenskej republiky

o vrátení zákona z 11. augusta 2010, ktorým sa mení a dopĺňa zákon
č. 575/2001 Z. z. o organizácii činnosti vlády a organizácii ústrednej štátnej
správy v znení neskorších predpisov

Predkladá:
Ivan Gašparovič
prezident Slovenskej republiky

Bratislava 25. augusta 2010

I

Podľa čl. 102 ods. 1 písm. o) Ústavy Slovenskej republiky vraciam Národnej rade Slovenskej republiky zákon z 11. augusta 2010, ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 575/2001 Z. z. o organizácii činnosti vlády a organizácii ústrednej štátnej správy v znení neskorších predpisov (ďalej len „schválený zákon“).

Navrhujem, aby Národná rada Slovenskej republiky zákon pri opätovnom prerokovaní neprijala ako celok.

II

Účelom schváleného zákona je opätovne zriadiť od 1. septembra 2010 Ministerstvo životného prostredia Slovenskej republiky (ďalej len „ministerstvo životného prostredia“) s rovnakým rozsahom pôsobnosti, aký mal tento ústredný orgán štátnej správy do 1. júla 2010; týmto dňom zákonom č. 37/2010 Z. z. jeho kompetencie prešli na Ministerstvo pôdohospodárstva, životného prostredia a regionálneho rozvoja Slovenskej republiky.

K schválenému zákonu mám tieto pripomienky:

1. Ministerstvo životného prostredia podľa čl. I siedmeho bodu § 16 schváleného zákona je ústredným orgánom štátnej správy pre tvorbu a ochranu životného prostredia vrátane oblastí, ktoré schválený zákon taxatívne vymedzuje v písmenách a) až j). Podľa čl. I siedmeho bodu § 16 písm. b) a c) schváleného zákona ministerstvo životného prostredia je ústredným orgánom štátnej správy pre vodné hospodárstvo, ochranu pred povodňami, ochranu akosti a množstva vôd a ich racionálneho využívania, pre ochranu ovzdušia a pre ochranu ozónovej vrstvy a klimatického systému Zeme.

Životným prostredím je všetko, čo vytvára prirodzené podmienky existencie organizmov vrátane človeka a je predpokladom ich ďalšieho vývoja. Jeho zložkami sú najmä ovzdušie, voda, horniny, pôda a organizmy (§ 2 zákona č. 17/1992 Zb. o životnom prostredí v znení zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 287/1994 Z. z.).

Ochrana životného prostredia zahŕňa činnosti, ktorými sa predchádza znečisťovaniu alebo poškodzovaniu životného prostredia alebo sa toto znečisťovanie alebo poškodzovanie obmedzuje a odstraňuje. Zahŕňa ochranu jeho jednotlivých zložiek, alebo konkrétnych ekosystémov a ich vzájomných väzieb, ale aj ochranu životného prostredia ako celku (§ 9 zákona č. 17/1992 Zb. v znení zákona Národnej rady Slovenskej republiky 287/1994 Z. z.).

Zákon č. 17/1992 Zb. o životnom prostredí v znení neskorších predpisov ustanovuje aj základné zásady ochrany životného prostredia a povinnosti právnických a fyzických osôb pri ochrane a zlepšovaní stavu životného prostredia a pri využívaní prírodných zdrojov; vychádza pritom z princípu trvalo udržateľného rozvoja. Za najobsiahlejší súbor princípov trvalej udržateľnosti možno považovať 27 zásad, ktoré obsahuje Deklarácia o životnom prostredí a rozvoji z Rio de Janeiro (UNCED, 1992). Podľa zásady 11 tejto deklarácie sú štáty povinné vytvoriť účinné environmentálne právo. Environmentálne normy, ciele a priority riadenia starostlivosti o životné prostredie by mali odrážať tie súvislosti životného prostredia a rozvoja, ku ktorým sa vzťahujú.

Ochranu prírody a krajiny zákon definuje ako obmedzovanie zásahov, ktoré môžu ohroziť, poškodiť alebo zničiť podmienky a formy života, prírodné dedičstvo, vzhľad krajiny, znížiť jej ekologickú stabilitu, ako aj odstraňovanie následkov takých zásahov. Ochranou prírody je aj starostlivosť o ekosystémy (§ 2 ods. 1 zákona č. 543/2002 Z. z. o ochrane prírody a krajiny).

Podľa § 9 ods. 1 písm. b) a d) zákona č. 575/2001 Z. z. o organizácii činnosti vlády a organizácii ústrednej štátnej správy v znení neskorších predpisov a v súlade s čl. I prvým bodom § 3 písm. d), tretím bodom, štvrtým bodom § 9 ods. 1 a 2 a piatym bodom § 9 ods. 1 schváleného zákona Ministerstvo pôdohospodárstva a rozvoja vidieka Slovenskej republiky (ďalej len „ministerstvo pôdohospodárstva“) je ústredným orgánom štátnej správy pre lesné hospodárstvo, závlahové systémy a odvodňovacie systémy.

Podľa § 2 písm. a) zákona č. 326/2005 Z. z. o lesoch na účely tohto zákona lesom je ekosystém, ktorý tvorí lesný pozemok s lesným porastom a faktormi jeho vzdušného prostredia, rastlinné druhy, živočíšne druhy a pôda s jej hydrologickým a vzdušným režimom.

Zákon č. 326/2005 Z. z. definuje aj funkcie lesov ako úžitky, účinky a vplyvy, ktoré poskytujú lesy ako zložka prírodného prostredia a objekt hospodárskeho využívania (§ 2 písm. e) zákona č. 326/2005 Z. z.). Účelom zákona č. 326/2005 Z. z. v znení neskorších predpisov je podľa § 1 ods. 2 písm. a) zachovanie, zveľaďovanie a ochrana lesov ako zložky životného prostredia a prírodného bohatstva krajiny na plnenie ich nenahraditeľných funkcií.

V § 3 zákona č. 17/1992 Zb. sa definuje ekosystém ako funkčná sústava živých a neživých zložiek životného prostredia, ktoré sú navzájom spojené výmenou látok, tokom energie a odovzdávaním informácií a ktoré sa vzájomne ovplyvňujú a vyvíjajú v určitom priestore a čase. Ekosystém teda tvorí spoločenstvo rastlín, živočíchov a mikroorganizmov a ich vzájomné vzťahy s prostredím.

Z týchto zákonných definícií pojmov a predmetu úpravy týchto zákonov vyplýva, že lesy ako ekosystém a ich ochrana by mali byť súčasťou tvorby a ochrany životného prostredia. Preto lesné hospodárstvo by malo patriť do pôsobnosti ministerstva životného prostredia. Začlenenie lesného hospodárstva

do pôsobnosti ministerstva životného prostredia by sa malo zohľadniť pri zriaďovaní ministerstva životného prostredia; malo by sa podľa môjho názoru premietnuť aj v názve tohto ministerstva.

V tejto súvislosti treba pripomenúť, že aj podľa zákona Slovenskej národnej rady č. 347/1990 Zb. o organizácii ministerstiev a ostatných ústredných orgánov štátnej správy Slovenskej republiky v znení neskorších predpisov do 25. septembra 1992 v Slovenskej republike pôsobilo Ministerstvo lesného a vodného hospodárstva Slovenskej republiky.

Zákon č. 364/2004 Z. z. o vodách a o zmene zákona Slovenskej národnej rady č. 372/1990 Zb. o priestupkoch v znení neskorších predpisov (vodný zákon) podľa § 1 ods. 1 písm. e) vytvára podmienky na znižovanie nepriaznivých účinkov povodní a sucha. Na zavlažovanie a odvodňovanie pozemkov vodnými stavbami je potrebné povolenie na osobitné užívanie vôd, ak nejde o všeobecné používanie vôd (používanie vôd na uspokojovanie osobných potrieb domácností), o používanie vôd na plavbu a na plavenie dreva a o používanie banských vôd (§ 21 ods. 1 písm. h) zákona č. 364/2004 Z. z.). Povolenie na osobitné užívanie vôd vydáva orgán štátnej vodnej správy (§ 21 ods. 2 prvá veta zákona č. 364/2004 Z. z.). Vodnými stavbami sú stavby prípadne ich časti, ktoré umožňujú osobitné užívanie vôd alebo iné nakladanie s vodami. Vodnými stavbami sú aj hydromelioračné stavby na zavlažovanie a odvodňovanie pozemkov (§ 21 ods. 1 písm. f) zákona č. 364/2004 Z. z.).

Ministerstvo pôdohospodárstva podľa § 9 ods. 2 a 3 a podľa § 64 písm. a) a b) zákona č. 364/2004 Z. z. určuje vody na závlahy a podmienky na ich využitie a zabezpečuje sledovanie kvality vôd určených na závlahy. Ministerstvo pôdohospodárstva vydáva Kódex správnej poľnohospodárskej praxe, ktorý upravuje zabezpečenie všeobecne prijateľnej úrovne ochrany vôd pred znečisťovaním dusičnanmi z poľnohospodárskych zdrojov; vydáva, pravidelne prehodnocuje a kontroluje plnenie Programu poľnohospodárskych činností vo vyhlásených zraniteľných oblastiach (§ 35 ods. 2 až 4 a § 64 písm. c) a d) zákona č. 364/2004 Z. z.).

Z citovaných ustanovení zákona o vodách podľa môjho názoru vyplýva, že závlahové systémy a odvodňovacie systémy patria tiež do pôsobnosti ministerstva životného prostredia. Je tiež súvislosť problematiky závlahových a odvodňovacích systémov s ochranou pred povodňami, ktorá patrí do pôsobnosti ministerstva životného prostredia. Oblasť vodného hospodárstva by sa podľa môjho názoru mala premietnuť aj do názvu ministerstva životného prostredia.

2. Podľa čl. I siedmeho bodu § 16 schváleného zákona ministerstvo životného prostredia je ústredným orgánom štátnej správy pre tvorbu a ochranu životného prostredia vrátane

- a) ochrany prírody a krajiny,
- b) vodného hospodárstva, ochrany pred povodňami, ochrany akosti a množstva vôd a ich racionálneho využívania a rybárstva okrem akvakultúry a morského

- rybolovu,
- c) ochrany ovzdušia, ozónovej vrstvy a klimatického systému Zeme,
 - d) ekologických aspektov územného plánovania,
 - e) odpadového hospodárstva,
 - f) posudzovania vplyvov na životné prostredie,
 - g) zabezpečovania jednotného informačného systému o životnom prostredí a plošného monitoringu,
 - h) geologického výskumu a prieskumu,
 - i) ochrany a regulácie obchodu s ohrozenými druhmi voľne žijúcich živočíchov a voľne rastúcich rastlín,
 - j) geneticky modifikovaných organizmov.

Z tohto ustanovenia schváleného zákona vyplýva, že ministerstvo životného prostredia je ústredným orgánom štátnej správy pre tvorbu a ochranu životného prostredia vrátane zákonom vymedzených oblastí. Súčasťou pôsobnosti ministerstva životného prostredia sú však aj ďalšie oblasti jeho pôsobnosti podľa osobitných predpisov, napríklad podľa zákona č. 245/2003 Z. z. o integrovanej prevencii a kontrole znečisťovania životného prostredia a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov, zákona č. 469/2002 Z. z. o environmentálnom označovaní výrobkov v znení neskorších predpisov, zákona č. 572/2004 Z. z. o obchodovaní s emisnými kvótami a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov, zákona č. 119/2010 Z. z. o obaloch a o zmene zákona č. 223/2001 Z. z. o odpadoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov a zákona č. 261/2002 Z. z. o prevencii závažných priemyselných havárií a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov. Považujem za potrebné vzhľadom na závažnosť oblastí, ktoré sú predmetom úpravy citovaných zákonov, aby sa premietli do pôsobnosti ministerstva životného prostredia.

3. Súčasťou pôsobnosti Ministerstva pôdohospodárstva a rozvoja vidieka Slovenskej republiky podľa § 9 ods. 1 písm. a), c), e) až l) zákona č. 575/2001 Z. z. v znení neskorších predpisov a v súlade s čl. I prvým bodom § 3 písm. d), tretím bodom, štvrtým bodom § 9 ods. 1 a 2 a piatym bodom § 9 ods. 1 schváleného zákona je poľnohospodárstvo, pozemkové úpravy a ochrana poľnohospodárskej pôdy, veterinárna kontrola, veterinárna inšpekcia a veterinárny dozor, rastlinolekárska starostlivosť, plemenársky dozor, rybárstvo v oblasti akvakultúry a morského rybolovu, poľovníctvo, potravinárstvo a potravinový dozor, spracovanie dreva vrátane biotechnológií, ako aj regionálny rozvoj okrem koordinácie využívania finančných prostriedkov z fondov Európskej únie; súčasťou pôsobnosti je aj plnenie úloh súvisiacich s rozvojom vidieka. Z uvedeného prehľadu vyplýva, že podstatou sú kompetencie v oblasti poľnohospodárstva a s ním súvisiace činnosti, najmä potravinárstvo. Rovnako od poľnohospodárstva nemožno oddeliť regionálny rozvoj a rozvoj vidieka.

Preto považujem za potrebné zmeniť aj názov Ministerstva pôdohospodárstva a rozvoja vidieka Slovenskej republiky na Ministerstvo poľnohospodárstva a rozvoja vidieka Slovenskej republiky.

V súvislosti s mojim rozhodnutím o vrátení schváleného zákona považujem za potrebné tiež pripomenúť, že podľa čl. 44 ods. 4 Ústavy Slovenskej republiky štát dbá aj o ekologickú rovnováhu a o účinnú starostlivosť o životné prostredie. Rovnako dôležité je uviesť, že základom legislatívy v oblasti životného prostredia už nie je národná legislatíva.

III

V nadväznosti na pripomienky uvedené v časti II navrhujem, aby Národná rada Slovenskej republiky pri opätovnom prerokovaní zákon neprijala ako celok.

Ak Národná rada Slovenskej republiky zákon opätovne schváli treba upraviť deň nadobudnutia účinnosti zákona v čl. II a v súvislosti s touto úpravou aj lehoty v čl. I ôsmom bode v § 40i ods. 3.

1. V čl. I ôsmom bode v § 40i ods. 3 sa slová „od 1. septembra 2010“ nahrádzajú slovami „od 1. novembra 2010“ a slová „do 31. augusta 2010“ sa nahrádzajú slovami „do 31. októbra 2010“.

2. Čl. II znie:

„Čl. II

Tento zákon nadobúda účinnosť 1. novembra 2010.“.

Bratislava 25. augusta 2010